

2.3.1. Elektrituru võrgueeskirjad (Market Codes)

Üleeuroopaline elektrituru mudel näeb ette elektri ja piiriülese võimsusega kauplemist Euroopa Liidu tasandil. Elektrituru võrgueeskirjad määravad ära võimsuste arvutamise ja jaotamise korra nii pikemas kui ka lühemas turu ajaraamis. Samuti pannakse paika elektrisüsteemile kehtivad tasakaalustamise eeskirjad. Elektrituru võrgueeskirjad on koostatud eesmärgiga suurendada efektiivset konkurentsi, tagada tootmisallikate mitmekesisus ning soodustada elektrivõrgu infrastruktuuri optimaalsemat kasutamist.

Piiriülese võimsuse arvutamise ja jaotamise võrgueeskiri (*Capacity Allocation & Congestion Management - CACM - määrus 2015/1222*)

Eeskiri käsitleb piiriülese ülekandevõimsuse arvutamise ja jaotamise põhimõtteid eesmärgiga suurendada efektiivset konkurentsi ja võrgu optimaalset kasutust, samal ajal arvestades süsteemi töökindlusega. Selleks viiakse ellu üleeuroopaline elektribörside ja süsteemihaldurite koostööl tuginev järgmise päeva ja päevasisese turu ühendamine (*market coupling*). Olulisel kohal on osapoolte vaheline koostöö ning võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse reeglid. Võrgu- eeskiri on kehtiv alates 2015. aasta augustikuust.

Pikaajaliste võimsuste arvutamise ja jaotamise võrgueeskiri (*Forward Capacity Allocation - FCA- määrus 2016/1719*)

Eeskiri käsitleb pikaajaliste piiriüleste võimsuste jaotamise põhimõtteid eesmärgiga ühtlustada piirkondadevahelise hinnariski maandamise instrumente, pidades seejuures silmas konkrentsitingimuste parandamist ja turu läbipaistvuse suurendamist. Eeskirja järgi loodi üks üleeuroopaline oksjoniplatvorm. Esmajärjekorras peetakse silmas füüsilise ülekandevõimsuse instrumente (PTR) ja finantsinstrumente (FTR), kuid jäetakse ka võimalus alternatiiv

riskimaandusinstrumentide lahendustele (näiteks EPAD). Eeskiri on kehtiv alates 2016. aasta oktoobrist.

Elektrisüsteemi tasakaalustamise eeskiri (*Electricity Balancing* - EBGL - määrus 2017/2195)

Elektrisüsteemi tasakaalustamise eeskiri käsitleb Euroopa ühtseid bilansihalduse põhimõtteid eesmärgiga suurendada piirkondadevahelist integratsiooni tegevuste ja toodete koordineerimise ja harmoneerimise kaudu. See võimaldab süsteemihalduritel kasutada olemasolevaid ressursse võimalikult efektiivselt, tagades kulude õiglase jagunemise ning tõstes elektrisüsteemi varustuskindluse taset. Juba on alustatud üleeuroopaliste projektidega ühtse bilansituru loomiseks. Eeskiri on kehtiv alates 2017. aasta detsembrist.